

مانع صادرات محصولات کشاورزی نشوید

رئیس‌جمهور در واکنش به یادداشتی از عارف معاون اول، در مورد تنظیم بازار محصولات کشاورزی تصریح کرد، در صورت کمبود در بازار داخلی به جای جلوگیری از صادرات باید در صورت امکان برنامه واردات را در نظر گرفت. به گزارش تسنیم، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور در واکنش به یادداشتی از عارف، معاون اول رئیس‌جمهور با موضوع «املاحات قانونی ممنوعیت‌های صادراتی ابلاغی معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی و ضرورت پایداری و تداوم کسب و کار» اعلام کرد: «اصولاً اگر ما پیش‌بینی‌های لازم را داشته باشیم نباید این مشکل پیش بیاید. در هر حالت اگر موردی اتفاق افتاد به جای جلوگیری از صادرات، در صورت امکان برنامه واردات را در نظر بگیرند.» مسعود پزشکیان از ابتدایی‌ترین روزهای فعالیت خود در دولت چهاردهم و در جمع تجار وعده داد که جلوی صادرات محصولات کشاورزی گرفته نمی‌شود و در صورت نیاز برای کسری بازار داخلی واردات انجام می‌شود.

مخالفت مجمع تشخیص مصلحت با افزایش تعطیلات

طرح افزایش تعطیلات آخر هفته به‌رغم تصویب در انتظار موافقت مجمع تشخیص مصلحت نظام است. به گزارش دانشجو، ولی داداشی، سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی از ادامه تلاش‌ها برای اجرایی شدن طرح افزایش تعطیلات پایان هفته خبر داد. بر اساس این طرح، روزهای تعطیل آخر هفته افزایش می‌یابد اما با مخالفت‌هایی از سوی نهادهای بالادستی مواجه شده است. ولی داداشی اعلام کرد: طرح افزایش تعطیلات آخر هفته در مجلس یازدهم تصویب شد، شورای نگهبان نیز پس از اصلاحات صورت گرفته در مجلس دوازدهم، آن را تأیید کرد. با این حال، مجمع تشخیص مصلحت نظام با این طرح مخالفت کرده است. مجمع تشخیص مصلحت نظام دلیل مخالفت خود را تأثیر این طرح بر شاخص رشد اقتصادی عنوان کرده است. داداشی افزود: مجمع تشخیص نرخ رشد اقتصادی ۸ درصدی کشور را به‌عنوان مبنای مخالفت مطرح کرده و معتقد است که با افزایش تعطیلات، ممکن است این هدف محقق نشود.

بررسی لوائح CFT و پالرمو

قرار است در جلسه هفته آینده مجمع تشخیص مصلحت نظام لوائح CFT و پالرمو بررسی شود. به گزارش ایسنا، محسن دهنوی در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: اولین جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۴۰۴ با موضوع بررسی پیوستن به کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم (CFT) و کنوانسیون پالرمو، چهارشنبه هفته آینده برگزار می‌شود. شنیدن همه نظرات کارشناسی و نهایتاً اتخاذ بهترین تصمیم در راستای مصلحت کشور و حفظ منافع ملی، مورد تأکید مجمع است.

گزارش بازار

رقیه ندایی

خبرنگار اقتصادی

سقوط جنجالی ارزش دلاری بازار سرمایه همچنان ادامه دارد و با وجود افزایش قیمت دلار بازار آزاد و توافقی این ارزش به کف ۵ ساله خود رسیده است. ارزش دلاری بازار سرمایه از تابستان سال ۱۳۹۹ تا به امروز سقوط سنگینی را تجربه کرده است.

بورس تهران همواره به عنوان آینه تمام‌نمای اقتصاد کشور شناخته می‌شود؛ اما این آینه حدود پنج سال است که روند اصلاحی به خود گرفته و وضعیت این بازار را می‌توان بازنمایی از شرایط بد اقتصادی دانست. اقتصاد کشور هر ساله به واسطه فشارهای وارده، کوچک و کوچک‌تر از گذشته می‌شود و به واسطه همین موضوع بازارها نیز تا حدود زیادی کوچک شده‌اند.

در شرایط نه‌چندان قابل توجه اقتصادی بازارهای موازی بورس تهران همانند بازار طلا، سکه، دلار، مسکن و امثال این موارد رشد قابل توجهی را تجربه کرده‌اند و به‌نوعی توانسته‌اند تمامی نقدینگی سرگردان در بازارهای مالی را جذب خود کنند.

تبدیل حوادث از سال ۹۹ تا به امروز بورس را تحت تأثیر قرار داده و ارزش ریالی و دلاری این بازار روند اصلاحی را تجربه می‌کند. بر همین اساس بررسی‌ها نشان داده که ارزش دلاری بازار سرمایه به کف پنج‌ساله خود رسیده و در ادامه نمی‌توان انتظاری از ارزش ریالی بازار سهام داشت. این شرایط اصلاحی ارزش‌های بازار سرمایه در شرایطی دنبال می‌شود که بازارهایی همچون طلا و دلار هر روز با ورود نقدینگی نسبتاً سنگین همراه هستند و به نوعی این بازارها توانسته‌اند در این شرایط اقتصادی نقدینگی رهاسده در بازارها را جذب خود کنند.

هرچه میزان ارزش دلاری بازار سرمایه کاهش یابد، رتبه و جایگاه بورس ایران در دنیا نیز افت می‌کند. براساس آخرین گزارش فدراسیون جهانی بورس‌ها (WFE) که در بهمن‌ماه سال ۱۴۰۳ منتشر شد، مقایسه ارقام مربوط به ارزش کل بورس‌های دنیا، با ارزش کل بازار سهام ایران، شامل: بورس تهران، فرابورس، بازار پایه نشان می‌دهد؛ در پایان سال ۲۰۲۴ میلادی، مجموع بازار سهام ایران، از نظر ارزش، در

پیام الیاس کردی کارشناس بازار سرمایه:

افزایش قیمت دلار در ایران یکی از عوامل اصلی کاهش ارزش دلاری بازار است. در اینجا زمانی که ارزش ریالی بازار با نرخ دلار تقسیم می‌شود، افزایش نرخ دلار عملاً باعث کاهش ارزش دلاری می‌شود. به عبارتی، نتهتها ارزش ریالی بازار رشدی نکرده، بلکه افزایش نرخ دلار نیز تشدیدکننده این روند بوده است

جایگاه سی‌ودوم جهان و پس از بورس‌های ژاپن و استانبول قرار گرفته است.

ارزش دلاری بازار سرمایه (Market Value) مجموع ارزش تمامی سهام یک شرکت را شامل می‌شود که این روزها کاهش معناداری را تجربه کرده است.

ارزش دلاری بازار سهام تحت تأثیر عوامل مختلفی همانند تغییرات نرخ ارز، میزان سرمایه‌گذاری خارجی، تصمیمات مسئولان و به‌طور کلی عملکرد شرکت‌ها بستگی دارد. افزایش ارزش دلاری بازار سرمایه ناشی از رشد ارزش شرکت‌ها به دلار است که می‌تواند ناشی از افزایش قیمت سهام یا همان رشد ارزش ریالی شرکت‌ها و تقویت نرخ ارز باشد. در مقابل کاهش ارزش دلاری، بازار خبر از کاهش ارزش شرکت‌ها به دلار می‌دهد و می‌تواند ناشی از کاهش قیمت سهام نیز باشد. یکی از مهمترین دلایل افت ارزش دلاری بازار سرمایه را می‌توان افزایش فشارها نسبت به بورس دانست. اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر تحت تأثیر تحریم‌ها کوچک شده است و همین موضوع به صنایع فشار مضاعف وارد می‌کند، در اصل تحریم‌ها باعث می‌شوند صنایع با کاهش تولید و کاهش سود مواجه شوند و در نهایت این مولفه‌ها دست به دست یکدیگر می‌دهند تا بازار سهام تحت تأثیر قرار بگیرد و در بلندمدت روند اصلاحی را تجربه کند.

حضور و افزایش تحریم در سال‌های اخیر باعث واکنش در تمامی بازارهای مالی شده است و می‌توان گفت بورس بیش از سایر بازارها از موضوع تأثیر پذیرفته، افزایش قیمت دلار، افزایش تورم، کاهش سودسازی برخی از صنایع و امثال این موارد در میان مدت به سقوط شاخص‌های بازار سرمایه کمک شایانی کرده است.

البته تحریم‌ها تنها عامل کاهش ارزش دلاری بازار سرمایه نیست، بلکه تصمیمات خاص مدیران و مسئولان، همچنین عدم توجه به منافع بورس نیز باعث شده که سرمایه‌های خرد و کلان از این بازار فراری شوند و سرمایه‌گذاری خارجی در بازار به کمترین حد خود برسد. به‌طور کلی می‌توان گفت تصمیم‌گیری مدیران طی چهار الی پنج سال اخیر به زیان بورس تمام شده است و مجموعه این تصمیمات باعث فشار مضاعف به بازار سهام و سرخ‌پوشی شاخص‌ها شده است.

افزایش فشارها به بورس باعث شده که این بازار در مقایسه با سایر بازارهای موازی عقب‌ماندگی شدیدی را تجربه کند. به بیان دیگر بورس در چهار سال اخیر هیچ حرکتی نداشته و در برخی از مواقع نیز زیان را مهمان پرتفوی سهامداران کرده

است.

با تمام این تفاسیر می‌توان مهمترین مشکل بازار سرمایه را کمبود اعتماد دانست، به واسطه دستکاری و دخالت مکرر توسط مسئولان مختلف اعتماد و به واسطه آن نقدینگی از بازار سهام فراری شده است و همین موضوع در بلندمدت تأثیر منفی بر روی ارزش دلاری بازار سرمایه دارد.

در مجموع با احتساب تمامی فشارها و دستکارهای واردشده به بورس تهران اگر واقع بین باشیم متوجه خواهیم شد که ارزش دلاری بازار سرمایه در میان مدت روند اصلاحی خواهد داشت و این روند به زودی جبران نمی‌شود.

ناکارآمدی در صنایع بورسی

پیام الیاس کردی، کارشناس بازار سرمایه در خصوص ارزش دلاری بازار گفت: اگر نگاهی به روند ارزش دلاری از سال ۱۳۹۲ داشته باشیم، می‌بینیم که در آن سال‌ها ارزش دلاری بازار چیزی در حدود ۱۲۰ تا ۱۳۰ میلیارد دلار بوده است. اما این روند به تدریج دچار کاهش شد؛ به‌طوری‌که حتی به ۶۰ میلیارد دلار هم رسید.

وی ادامه داد: اگر به سال ۱۳۹۹ نگاه کنیم، داده‌ها نشان می‌دهند که ارزش دلاری بازار به حدود ۴۲۸ میلیارد دلار رسید. البته حالا در شرایط فعلی، ما دوباره در حدود ۱۰۰ میلیارد دلار قرار داریم.

این کارشناس بازارهای مالی تأکید کرد: نکته مهمی که باید در نظر گرفت این است که ما در برهه یک بازار سهام ۱۰۰ میلیارد دلاری در یک اقتصاد دولتی صحبت می‌کنیم؛ اقتصادی که در تحریم‌ها کوچک و کوچک‌تر شده است. با آنکه شرکت‌های بورسی از نظر ریالی و به دلیل تورم سودسازی خوبی داشتند، اما وقتی به این سودها از منظر دلاری نگاه می‌کنیم، می‌بینیم جذابیت زیادی ندارند.

الیاس کردی اظهار کرد: واقعیت این است که بخش زیادی از این صنایع کامودیتی محور و بخش‌های عمده‌ای از آنها دولتی هستند. براساس آمار، حدود ۸۰ درصد شرکت‌های حاضر در بورس دولتی‌اند. وقتی معیار «قیمت به سود» بازار (P/E) را بررسی می‌کنیم، می‌بینیم این عدد در ایران بسیار پایین است. این در حالی است که مثلاً بورس ترکیه با معیار P/E بسیار بالاتری فعالیت می‌کند و ارزش بازار ترکیه حدود ۲۰۰ میلیارد دلار است. این نشان می‌دهد که بازار سهام ایران نتهتها از لحاظ نقدینگی و ارزش دلاری عقب‌تر است، بلکه ناکارآمدی موجود در صنایع کشور، چه در بخش تولید و چه

بحران کاهش ارزش دلاری بازار سرمایه

افزایش قیمت دلار باعث کاهش ارزش دلاری بازار سرمایه و رسیدن به کف آن شده است

